

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Marian Alexandru și de către avocatul Cîrțica Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 17 martie 2021, în cauza penală în privința lui

Iurciuc Alexandru Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în or. Xxxxx, str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 24.06.2019-31.10.2019;

instanța de apel: 02.12.2019-29.01.2020;

29.01.2021-17.03.2021;

instanța de recurs ordinar: 25.05.2020-15.12.2020;

17.05.2021-13.10.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 31 octombrie 2019, *cauza a fost examinată în ordinea dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Iurciuc Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 (una sută cincizeci) ore.

Acțiunea civilă depusă de Marian Alexandru a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, la data de 23 decembrie 2019 în jurul orelor 21.00, Iurciuc Alexandru, aflându-se în incinta restaurantului „Prut” situat în or. Lipcani, în urma unui conflict cu Marian Alexandru, i-a aplicat cu mâinile și picioarele multiple lovituri peste corp. Ulterior, în curtea restaurantului „Prut”, Iurciuc Alexandru din nou, cu mâinile și picioarele, i-a aplicat lui Marian Alexandru multiple lovituri peste corp. Conform raportului de expertiză

judiciară nr. xxxxx din 23.01.2019 lui Marian Alexandru i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

3. *Sentința a fost atacată cu apel de către* partea vătămată Marian Alexandru prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă să fie admisă și încasat prejudiciul moral integral.

3.1. În motivarea apelului partea vătămată a invocat că:

- instanța de fond s-a limitat doar la alegațiile inculpatului privind aprecierea acestui prejudiciu ca fiind moral și material, neluând în calcul situația de fapt și consecințele comiterii acestei infracțiuni;

- nu poate aprecia inculpatul mărimea compensării prejudiciului cauzat prin infracțiunea comisă de el, deoarece suferințele au fost cauzate lui în calitate de parte vătămată;

- aprecierea instanței este una necorespunzătoare în raport cu circumstanțele cauzei și calitatea procesuală a părților;

- în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului, el suportă consecințele și are osul feței desfigurat, ceea ce nu mai poate fi restabilit nici prin intervenții chirurgicale. Până în prezent, el trăiește cu clipsă metalică în osul peretelui maxilar. În asemenea circumstanțe, hotărârea instanței este una absolut ilegală în ce privește respingerea acțiunii civile, potrivit căreia a solicitat încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune;

- nu este de competența inculpatului să aprecieze mărimea cheltuielilor suportate de el pentru tratament și cheltuieli de asistență juridică, or, instanței i-au fost prezentate bonuri de plată ce confirmă cheltuielile suportate și în acest sens, instanța urma să de-a o apreciere corectă circumstanțelor cauzei și consecințele infracțiunii comise de inculpat;

- reieșind din faptul că inculpatul în scopul atenuării pedepsei a dorit benevol să restituie o parte a prejudiciului, el a acceptat, însă acest fapt nu înseamnă că a renunțat total la pretenții. Astfel, el doar a diminuat mărimea acestui prejudiciu;

- nu a avut posibilitatea să prezinte confirmarea tuturor cheltuielilor suportate pentru tratament și intervențiile chirurgicale efectuate. Deci, doar o parte minimă a bonurilor a fost posibil de prezentat, dar cheltuielile au fost mult mai mari;

- consecințele în urma infracțiunii au fost enorm de grave pentru el, astfel, potrivit tomografiei computerizate a creierului, s-a evidențiat starea lui după intervenția chirurgicală și anume: fractura oaselor nazale, paramedian pe stânga se determină corp străin cu densitatea de 870-+1900 UH de dimensiuni 2,2x0,8 cm. Fractura planseului orbital cu deplasare neînsemnată intrasinusal a unui fragment osos mic de 0,4 cm, diastaza 0,2 cm. Emfizem al țesuturilor moi periorbital pe stânga, bule aerice unice intraorbital pe stânga. Conținutul orbitelor este normal. Fractura peretelui medial al sinusului maxilar stâng. Pe peretele anterior al sinusului maxilar pe stânga se determina

clipsa metalică, inferior acesteia se determină defect osos de dimensiunea 1,9x1,3 cm. Îngroșarea mucoasei sinusului maxilar pe stânga și celulelor etmoidale. Formațiuni heterodense intracerebrale nu se evidențiază. Emisferele cerebrale și cerebelul au santurie corticale adâncite, spabarahnoidal dilatat. Dilatarea ușoară a spațiului subarahnoidal;

- prin fracturarea multiplă a oaselor din regiunea feței, în scopul restabilirii aspectului fizic al acesteia, i-au fost implantate obiecte de metal, care sunt și în prezent în corpul lui și care îi creează disconfort. Totodată acestea îi provoacă și alte incomodități;

- din cauza vătămarilor corporale cauzate, o parte a feței și în prezent rămâne a fi amorțită, motiv din care are probleme de igienă, alimentație și altele. Faptele menționate, îi provoacă atât dureri fizice cât și morale;

- prin multiplele fracturi ale feței, în urma intervenției chirurgicale, multiple fragmente de os au fost extrase, în locul cărora a rămas loc gol,

- acțiunile inculpatului i-au cauzat probleme de sănătate care nu mai pot fi vindecate, prin urmare implantele de metal urmează a fi pe tot restul vieții, în corpul lui;

- mai mult, vătămarile corporale aplicate de inculpat au avut loc într-un loc public în prezența a mai multor oameni. Astfel, fiind lovit cu pumnii și picioarele de inculpat în loc public, pe lângă suferințele fizice, i-au mai fost cauzate și suferințe morale, înjosire, pierderea încrederii în sine, frică, pătarea reputației, pierderea aspectului estetic;

- urmările cauzate de forța fizică aplicată de inculpat față de el, rămân a fi pentru tot restul vieții. Problemele de sănătate cauzate de aceste leziuni, vor persista mereu, or, restabilirea osului care a fost înlăturat prin intervenția chirurgicală, este imposibilă. El, fiind la o vârstă tânără este afectat moral de consecințele cauzate de leziunile corporale, fapt ce îi creează impedimente de reintegrare în societate și de a duce o viață la fel ca în trecut. Aceste, fapte au consecință și asupra vieții lui personale, or, din cauza umilinței și a disfuncției feței, îi este greu să creeze o familie;

- în temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Quantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2020 a fost admis apelul declarat de partea vătămată Marian Alexandru reprezentat de avocatul Munteanu Violina, sentința casată parțial, cu pronunțarea unei noi hotărâri în latura civilă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: admite parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Marian Alexandru și încasează suplimentar de la Iurciuc Alexandru în folosul lui Marian Alexandru prejudiciul moral în mărime de 20000 (douăzeci mii) lei. În rest se mențin dispozițiile instanței de fond.

4.1. *Instanța de apel a statuat că*, judecând cauza penală instanța de fond, deși a adoptat o soluție de condamnare a inculpatului în faptele incriminate, nu a respectat normele procesuale referitor la judecarea acțiunii civile depusă de partea vătămată Marian Alexandru în latura solicitării de încasare a prejudiciului moral, ca rezultat eronat s-a pronunțat privind respingerea acțiunii civile în latura încasării prejudiciului moral, de fapt nefiind soluționată acțiunea în latura dată, deoarece în cazul dat urmau de fapt a fi admise pretențiile părții vătămate, cu încasarea prejudiciului moral, ținând cont de circumstanțele stabilite pe caz și de persoana vinovată.

Instanța de apel a constatat că, în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Iurciuc Alexandru privind vătămarea intenționată medie a integrității corporale față de partea vătămată Marian Alexandru, ultimului i-au fost cauzate leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată, în același timp părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe psihice și fizice pe care le-a suportat, ținând cont de gravitatea vătămării corporale medie cauzate, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate.

În această ordine de idei, a notat că, lui Marian Alexandru i-a fost adusă daună morală, deoarece însuși faptul de a fi bolnav și prejudiciat implică o suferință psihică, ce presupune necesitatea unei compensații.

Instanța de apel a menționat că, prejudiciul moral este evident și care necesită recuperare, însă suma de 11600 lei indicată de instanța de fond ca prejudiciu moral este o sumă prea mică, ținând cont de gravitatea medie a vătămării și suferințele aduse părții vătămate, fiind astfel diminuat prejudiciul moral cauzat părții vătămate.

Totodată, suma solicitată de partea vătămată de 150000 lei este o sumă exagerată și încalcă principiul general al echității, care ar constitui un venit nejustificat, astfel că suma suplimentară de 20000 lei din partea inculpatului cu titlu de prejudiciu moral pentru partea vătămată, ca surplus la suma de 11600 lei indicată de instanța de fond, este în raport cu suferințele suportate de partea vătămată și va aduce satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat, în legătură cu ce pretențiile părții vătămate se admit în măsura indicată, cu casarea parțială a sentinței în latura civilă, cu adoptarea unei soluții noi, în aspectul nominalizat, în rest cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a concluzionat că, pretențiile invocate de partea vătămată în latura încasării sumei de 150000 cu titlu de prejudiciu moral pentru acțiunile inculpatului, nu pot fi admise, constituind o sumă exagerat de mare, astfel că afirmațiile invocate în sensul dat se resping ca declarative.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Marian Alexandru, prin care invocând temei pentru recurs *pct. 6), 15)* din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală, a

solicitat casarea parțială deciziei, în latura respingerii acțiunii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.

5.1. În susținerea recursului partea apărării a invocat următoarele:

- la examinarea prezentei cauze penale, deși instanța de apel a constatat gravitatea consecințelor cauzate părții vătămate Marian Alexandru de către inculpat prin fapta infracțională, aceasta a refuzat încasarea integrală a prejudiciului cauzat părții vătămate. Suma prejudiciul moral încasat în beneficiul părții vătămate nu este proporțională cu prejudiciul provocat părții vătămate prin infracțiunea comisă de inculpat;

- odată ce instanțele de judecată inferioare au constat comiterea acestei infracțiuni față de partea vătămată, se prezumă și constatarea recunoașterii încălcării art. 8 CEDO, motiv din care se impune și acordarea unui prejudiciu moral echitabil, ca fiind un remediu corespunzător și suficient;

- potrivit tomografiei computerizată a creierului, consecințele pentru partea vătămată sunt extrem de grave, prin fracturarea multiplă a oaselor din regiunea feței. În scopul restabilirii aspectului fizic al acesteia, i-au fost implantate obiecte de metal, care sunt și în prezent în corpul lui și care îi creează disconfort. Totodată acestea îi provoacă și alte incomodități. Din cauza vătămarilor corporale cauzate, o parte a feței și în prezent rămâne a fi amorțită, motiv din care are probleme de igienă, alimentație și altele;

- cu toate că instanța de apel a constatat gravitatea faptei infracționale și cauzarea unui prejudiciu față de partea vătămată, nu a oferit lui Marian Alexandru un prejudiciu echitabil, astfel motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, pe marginea recursului declarat, inculpatul Iurciuc Alexandru, a depus referință invocând că sumele pretinse de către partea vătămată Marian Alexandru privind mărimea prejudiciului moral, sunt exagerate, excesive în raport cu prejudiciul suportat.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2020, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate, decizia casată parțial, în partea încasării daunei morale, și dispusă rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia contestată a fost menținută.

7.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a menționat că, judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, a conchis că recursul ordinar declarat, urmează a fi admis, în latura civilă, în partea încasării daunei morale, cu casarea deciziei în această parte și dispunerea rejudecării cauzei în această

parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat în partea dezacordului cu soluția instanței de apel în partea acțiunii civile s-a retinut că, instanța de apel nu a respectat întocmai prescripțiile de drept nominalizate, or cuantumul daunei morale care a fost atribuit părții vătămate Marian Alexandru, a fost estimat inechitabil în raport cu prejudiciile cauzate acestuia, astfel stabilindu-se în hotărârea atacată omisiuni ce nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs.

Astfel, potrivit art. 2037 alin. (1), (2) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral *le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială*, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Instanța de recurs a menționat că, instanța de apel nu a ținut cont de importanța valorii morale lezate pentru partea vătămată Marian Alexandru, or, la stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral cauzat, instanța de apel urma să evalueze atât despăgubirea destinată reparării acestuia, cât și prejudiciul moral suferit de persoana vătămată (*caracterul și gravitatea suferințelor fizice sau psihice*), deoarece fiecare persoană vătămată acordă o prețuire diferită valorilor lezate.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 23 ianuarie 2019, în rezultatul acțiunilor inculpatului Iurciuc Alexandru, părții vătămate Marian Alexandru i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: *traumatism cranio-cerebral închis bilateral, manifestat prin comoție cerebrală; fractură fragmentară înfundată a osului maxilar pe stînga, conținut hemoragie sinusul maxilar pe stînga; fractura peretelui inferior al orbitei pe stînga; fractura oaselor nazale cu deplasare; fractura coronară dinților 2 și 3 de pe maxila pe dreapta; echimoze peri-orbitale bilaterale; hemoragii sub-conjunctivale; edem al țesuturilor moi la nivelul feței*, circumstanțe care impun concluzia că, de rînd cu vătămarile corporale, părții vătămate Marian Alexandru i-au fost cauzate și suferințe psiho-emoționale.

De asemenea, fotografiile anexate la materialele cauzei, reflectă imagini șocante cu starea în care s-a aflat partea vătămată Marian Alexandru după maltratarea la care a fost supusă din partea inculpatului Iurciuc Alexandru.

8. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 17 martie 2021, a fost admis apelul avocatului Munteanu Violina în numele părții vătămate Marian Alexandru, sentința casată parțial, în latura acțiunii civile și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În corespundere cu art. art. 225 alin. (1); 387 alin. (1) și 397 pct. 1) Cod de

procedură penală, acțiunea civilă inițiată în procesul penal de către partea vătămată Marian Alexandru privind încasarea daunei morale a fost admisă în parte, dispunându-se încasarea cu acest titlu în beneficiul lui de la inculpatul Iurciuc Alexandru a prejudiciului moral în mărime de 60 000 lei.

8.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, verificând temeinicia argumentelor formulate de apelant în raport cu soluția adoptată prin prisma materialului probator acumulat, ascultând pledoariile participanților la proces, în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală a dispus admiterea apelului, casarea sentinței în latura acțiunii civile și pronunțarea unei soluții noi, privind încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a daunei morale în mărime de 60 mii lei din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

La rândul său, art. 2036 alin. (1) Cod civil stabilește, că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc, iar potrivit art. 2037 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensație poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

În sensul legii, prejudiciu moral reprezintă suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor etc).

Respectiv, evaluând la caz prejudiciul moral în quantum de 60 000 lei, instanța de apel l-a repartizat în conformitate cu principiul echității, stabilit în funcție de individ și de sensibilitatea acestui, ținându-se cont de categoria vătămarilor corporale medii suportate de victimă și consecințele survenite, alături de stresul emoțional suportat în rezultatul desfigurării aspectului estetic la o vârstă tânără când urmează să-și creeze familie, fapt confirmat prin planșele fotografice anexate.

La fel, s-a ținut cont și de atitudinea manifestată de inculpat față de suferințele victimei, prin acordarea unor despăgubiri minime de ordin material, în raport cu

urmările survenite.

Totuși, în opinia instanței de apel, cuantumul de 150 000 lei a despăgubirilor morale solicitate de victimă depășește cu certitudine întinderea suferințelor suportate ca urmare a acțiunilor ilicite a inculpatului, depășind pragul efectului proporțional - compensatoriu, motiv pentru care va fi redus la 60 000 lei, pentru a fi unul real achitabil.

9. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

9.1. *Avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Marian Alexandru*, prin care, indicând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 15) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.

În argumentarea soluției solicitate recurentul invocă următoarele:

- cu toate că instanța de apel a constatat gravitatea consecințelor cauzate părții vătămate Marian Alexandru de către inculpat prin fapta infracțională, aceasta a refuzat încasarea integrală a prejudiciului cauzat părții vătămate. Suma prejudiciului moral încasat în beneficiul părții vătămate nu este proporțională cu prejudiciul provocat acesteia prin infracțiunea comisă de inculpat, iar instanța de apel la examinarea repetată a cauzei nu a ținut cont de decizia instanței de recurs din 15.12.2020. Or, traumele cauzate de inculpat, au cauzat consecințe părții vătămate cu care se confruntă și în prezent, fapt ce nu a fost luat în calcul de instanța de apel la rejudecarea cauzei;

- odată ce instanțele de judecată inferioare au constatat comiterea acestei infracțiuni față de partea vătămată, se prezumă și constatarea recunoașterii încălcării art. 8 CEDO, motiv din care se impune și acordarea unui prejudiciu moral echitabil, ca fiind un remediu corespunzător și suficient. În acest sens, părții vătămate nu i s-a acordat un prejudiciu moral proporțional cu prejudiciul cauzat prin infracțiune. Aici e de menționat că consecințele pentru partea vătămată sunt extrem de grave, potrivit tomografiei computerizată a creierului, s-a evidențiat starea lui Marian Alexandru după intervenția chirurgicală, părții vătămate i-au fost cauzate un șir de suferințe și dureri fizice. Mai mult de atât, prin fracturarea multiplă a oaselor din regiunea feței, în scopul restabilirii aspectului fizic al acesteia, i-au fost implantate obiecte de metal, care sunt și în prezent în corpul lui și care îi creează disconfort. Totodată acestea îi provoacă și alte incomodități;

- la rejudecarea cauzei instanța de apel nu a ținut cont de aceste circumstanțe și a acordat un prejudiciu moral inequitabil cu suferințele cauzate părții vătămate de către inculpat. Or, prejudiciul moral solicitat de partea vătămată în sumă de 150 000 lei este unul echitabil și urmărește scopul compensării suferințelor provocate de inculpatul Iurciuc Alexandru;

- în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 15) Cod de procedură penală, instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

Deci, CtEDO, în cauzele Avram și alții; G.B și R.B.; Otgon, toate vs Moldova, a condamnat Republica Moldova pentru încălcarea art. 8 CEDO și anume pentru acordarea unei compensație insuficiente, pentru violarea art. 8 CEDO.

9.2. Avocatul Cîrțica Boris în numele inculpatului, prin care, fără a face referire la vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care acțiunea civilă – prejudiciul moral să fie micșorat și apreciat în sumă de 31 600 lei.

În argumentarea soluției solicitate recurentul invocă faptul că, prejudiciul moral apreciat în cuantumul de 60 000 lei, depășește cu certitudine suferințele suportate, adică pragul efectului proporțional compensatoriu.

Instanța de apel nu a ținut cont și nu a apreciat la justa valoare a faptele - aflarea la tratament staționar timp de 8 zile, aspectul estetic nu este confirmat prin nimic, inițiatorul conflictului la masa de revelion a fost partea vătămată ,care primul a lovit, a înjosit-o pe domnișoara inculpatului, după epuizarea conflictului, l-a ajuns din urmă pe inculpat și lovindu-l l-a provocat la aplicarea forței fizice.

10. La recursurile ordinare declarate de avocatul inculpatului, Cîrțica Boris și avocatul părții vătămate, Munteanu Violina, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

11. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor declarate din următoarele considerente.

În drept, soluția de inadmisibilitate a recursului declarat de procuror, își are sediul juridic în dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, unde este stipulat că, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, poate să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Reieșind din conținutul recursurilor declarate, Colegiul penal constată, că autorii nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și nici pedeapsa stabilită inculpatului, invocând doar dezacordul cu soluția adoptată în latura civilă în partea stabilirii prejudiciului moral.

Verificând actele cauzei, raportate la alegațiile recurenților în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile, Colegiul penal reține că decizia instanței de apel este corectă, legală și întemeiată, iar critiquele avansate în această parte, sunt vădit nefondate.

Așadar, în prezenta speță, rezultând din concluziile menționate în partea motivată a hotărârii instanței de apel, se reține că această instanță la capitolul stabilirii cuantumului prejudiciului moral a considerat necesar a încasa din contul inculpatului Iurciuc Alexandru prejudiciul moral în sumă de 60 000 lei, sumă care va fi una proporțională suferințelor psihice cauzate prin acțiunile inculpatului.

Deși, considerentele instanței de apel la aprecierea mărimii prejudiciului moral nu au fost desfășurate pe larg în hotărârea adoptată, în viziunea instanței de recurs concluziile menționate sunt juste, iar criticile recurenților nu constituie temeieri verosimile de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel.

Așadar, din materialele cauzei se atestă, că în cadrul acestei cauze penale partea vătămată Marian Alexandru a înaintat acțiune civilă, în temeiul art. 219 Cod de procedură penală, solicitând inclusiv și încasarea prejudiciului moral de la inculpat în mărime de 150 000 lei.

Opozant celor invocate de către recurenți, Colegiul penal subsidiar notează, că în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, *mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.*

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”.

Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal evidențiază, că în această speță inculpatul a comis infracțiunea de vătămare intenționată medie a sănătății care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările

prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de o dereglare îndelungată a sănătății lui Marian Alexandru. În asemenea împrejurări, instanța de recurs consideră că, instanța de apel întemeiat a reținut că, partea vătămată a suportat suferințe psihice în urma săvârșirii infracțiunii de către inculpat, astfel a avut stări de stres, disconfort, dureri suportate, suferințe psihice în urma agresiunii de către inculpat. Totodată, în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a lui Iurciuc Alexandru, Colegiul apreciază ca întemeiate concluziile instanței de apel în vederea stabilirii cuantumului despăgubirilor morale în mărime de 60 000 lei de, considerând că această despăgubire corespunde suferințelor psihice suportate de către reclamant și poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

În acest context, instanța de recurs consideră ca nefondate alegațiile avocatului părții vătămate, Munteanu Violina, prin care se invocă că, la încasarea prejudiciului moral de la inculpat, nu s-a ținut cont de circumstanțele în care s-a cauzat prejudiciul, deoarece instanța de apel a efectuat o evaluare obiectivă a prejudiciului moral, în raport cu cele săvârșite de inculpat și suferințele psihice cauzate părții vătămate și nu a admis ca ultima să ajungă la o îmbogățire netemeinică, dar să-i aducă o satisfacție echitabilă.

Cu referire la critica deciziei instanței de apel sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. 1) pct. 15) Cod de procedură penală, considerând că instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

Colegiul penal apreciază că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CtEDO.

În același context, Colegiul penal menționează că, deși art. 6 § 1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a clarificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (Van de Hurk vs. Olanda, din 19.04.1994), or, modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (Hiro Balani vs. Spania, din 09.12.1994).

Prin urmare, Colegiului penal consideră, că temeiurile pentru recursuri invocate de către apărătorii părții vătămate și a inculpatului, în prezenta speță, nu sunt incidente și nu constituie o careva eroare de drept, ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate.

Având în vedere cele menționate mai sus, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, la caz, ca fiind vădit neîntemeiate.

12. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Marian Alexandru și de către avocatul Cîrîța Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 17 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Iurciuc Alexandru Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 octombrie 2021**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana